

Denge ve Denetleme Ağı
Stratejik Öncelikler ve
Atılacak Adımlar

2016-2018 Stratejik Planı

Taslak
Şubat 2016

Giriş

Üyelerimizden gelen savunuculuk ve kurumsal önceliklerle ilgili öneriler, Denge ve Denetleme Ağı'nın (DDA) hedefleri ve bugüne kadar yaptığı çalışmalar çerçevesinde, Türkiye gündemini de göz önüne alarak Stratejik Planımızı şekillendirdik.

Bu belge Temmuz 2015'ten Şubat 2016'ya kadar yerel ve ulusaldan 210 DDA üyesinin 2016-2018 yılları için önerdikleri stratejik öncelikleri ve atılması gereken adımları özetlemektedir.

Lütfen görüş ve önerilerinizi bizimle paylaşın.

Stratejik planın hazırlanmasına katılan ve aşağıda isimleri belirtilen üyelerimize teşekkür ederiz.

Alternatif Düşünce Kuruluşu Adana Çerkes Kültür Derneği ADO / Alevi Düşünce Ocağı Derneği AKAM / Anka Kadın Araştırma Merkezi AKDAM / Adana Kadın Danışma Merkezi ve Sığınmaevi Derneği Akdeniz Göç-Der / Akdenize Göç Edenler Bilim Kültür Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği AKODER / Aileyi Koruma ve Destekleme Derneği Aktif Toplum Alternatif Gelecek Derneği Anadolu Kadın Derneği / Anadolu Kadın Eğitim, Kültür, Sanat ve Dayanışma Derneği ANGİKAD / Girişimci İş Kadınları ve Destekleme Derneği AVF / Alevi Vakıfları Federasyonu Baran Tursun Vakfı / Baran Tursun Uluslararası Dünya Ölçeğinde Silahsızlanma, Yaşam Hakkı, Özgürlük, Demokrasi ve Dayanışma Vakfı Başkent Kadın Platformu Bursa Felsefe Kulübü Bursa Plastik Sanatlar Derneği CİSST / Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği ÇOVAK / Çocukları, Kadınları ve Aileleri Koruma Derneği ÇYDD / Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği Demokrasi Denetçileri Derneği DE-VA / Demokraside Birlik Vakfı Doğal Yaşam Derneği Düşünce Suçuna Karşı Girişim	İZ-ROM-DER / İzmir Romanlar Sosyal Yardımlaşma Ve Dayanışma Derneği KAÇOD / Kadın ve Çocuk Hakları Derneği KA-DER / Kadın Adayları Destekleme Derneği Kafkas Dernekleri Federasyonu KAGİDER / Türkiye Kadın Girişimciler Derneği Kaos GL / Kaos Gey Lezbiyen Kültürel Araştırmalar ve Dayanışma Derneği KASDER / Türkiye Kas Hastalıkları Derneği Kayseri Barosu Kayseri Kafkas Derneği Kırmızı Biber Derneği Kırmızı Şemsiye / Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği Koruyucu Aile Evlat Edinme Derneği Kürt-Der / Kürt Demokrasi Kültür ve Dayanışma Derneği Kurtuluş Kiliseleri Derneği KÜYEREL / Küresel ve Yerel Düşünce Derneği LDH / Liberal Demokrasi Hareketi Derneği LGBTİ Der / Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Trans ve İnterseks Cinsel Kimliği Kültürel Çalışmalar, Araştırma, Uygulama ve Dayanışma Derneği Liberal Düşünce Topluluğu LİSTAG / LGBTİ Aileleri İstanbul Grubu MAG Vakfı / Mahalle Afet Gönüllüleri Vakfı Marmara Grubu Vakfı / Marmara Grubu Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Vakfı Martı Derneği MEDKO / Medya Konseyi Derneği
--	--

<p>E-geçlik Derneği ELVAN-DER / Elvan ve Çevresini Kalkındırma Derneği Erdemli Yurttaş Hareketi Derneği ERG / Eğitim Reformu Girişimi Ev Hanımları Dayanışma ve Kalkındırma Derneği Genç Avrupalılar Derneği GKD / Günebakan Kadın Derneği Grup Genç Kahramanlar GSM / Gençlik Servisleri Merkezi Habitat / Habitat Kalkınma ve Yönetişim Derneği Hak-İş / Türkiye Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu Hebun LGBT Derneği / Varoluş (Hebun) Toplumsal Cinsiyet Cinsiyet Kimliği ve Cinsel Yönelim Çalışmaları Derneği Hrant Dink Vakfı ICC / Uluslararası Çocuk Merkezi Derneği İDD / İnsani Değerler Derneği İGETEV / İnsan Gelişimi ve Toplumsal Eğitim Vakfı İHD / İnsan Hakları Derneği İHGĐ / İnsan Hakları Gündemi Derneği İletişimciler Derneği İLKDER / İlke İlim Kültür ve Dayanışma Derneği İMEF / İnternet Medya ve Bilişim Federasyonu İnsani Değerleri Yüceltme Derneği İPM / İstanbul Politikalar Merkezi İRİS Eşitlik Gözlem Grubu İstanbul Hepimizin Girişimi İstanbul Poyraz Lions Kampüs Kulübü İZGED / İzmir Gençlik Diyaloğu Derneği İzmir ÇEKEV / İzmir Çiğli Kadın Emeğini Değerlendirme Dayanışma ve Kültür Evi Derneği İzmit Yerel Gündem-21 Proje üretim ve çevre geliştirme kooperatifi</p>	<p>OGD / Ortak Gelecek için Diyalog Derneği Orçev / Ordu Doğal Çevreyi Koruma Derneği Oy ve Ötesi ÖZEV / Türkiye Özürlüler Eğitim ve Dayanışma Vakfı Öz-Ge Der / Özgürlüğünden Yoksun Gençlerle Dayanışma Derneği Özgürlük Araştırmaları Derneği Özürlüler Vakfı Pembe Hayat / Pembe Hayat LGBTT Dayanışma Derneği POLİTUS / Politik ve Toplumsal Çalışmalar Derneği Samsun 19 Mayıs Gazeteciler Cemiyeti SE-KAD / Seyhan Kadın-Çocuk Dayanışma Eğitim ve Kültür Derneği SODAD / Sosyal Demokrat Avukatlar Derneği SPoD / Sosyal Politikalar Cinsiyet Kimliği ve Cinsel Yönelim Çalışmaları Derneği SPÜ / Siyah Pembe Üçgen İzmir Cinsel Yönelim ve Cinsiyet Kimliği Araştırmaları ile Ayrımcılığına Karşı Dayanışma Derneği SÜYEKAD / Sürdürülebilir Yerel Kalkınmayı ve Sosyal Uyumu Destekleme Derneği TESEV / Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı TGFED / Türkiye Gençlik Federasyonu TİMEF / Tüm İletişim ve Medya Federasyonu TKB / Türk Kadınlar Birliği TOG / Toplum Gönüllüleri Vakfı Toplumsal Afet Platformu TSD / Türkiye Sakatlar Derneği TTM / Tarlabası Toplum Merkezi TÜKD / Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği TÜSEV / Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı Uluslararası Şeffaflık Derneği Uluslararası Anadolu Kütüphaneciler Derneği Yeşil Bursam Derneği Yüzleşme Atölyesi</p>
--	--

Üyeler Tarafından Belirlenen Öncelikler

Hem ulusal hem de yerelde yapılan toplantılarda önerilen konular itibariyle üyeler arasında DDA'nın önümüzdeki iki yıl için çalışacağı **savunuculuk ve kurumsal öncelikleri** konusunda **büyük ölçüde uzlaşma** oluştu. Bu öneriler aşağıda sıralanmıştır:

▪ Kurumsal Öncelikler

- DDA tüm enerji, kaynak ve kapasitesini öncelikli reform alanları üzerinde etki yaratmak ve denge denetleme sisteminin yerleşmesi konusunda kamuoyundan gelen talebin artmasını sağlamak için kullanılmalı.
- DDA'nın yapısı ve tüm çalışmaları, üyelerinin ve tabanlarının süreçlere daha çok ve etkin şekilde katılmalarına olanak vermeli.
- DDA, birey ve uzmanların katılımına açık olmalı.
- DDA'nın kendi üyelerine ve aynı zamanda kamuoyuna hesap verebilirliği ve şeffaflığı güçlendirilmeli.

▪ Savunuculuk Öncelikleri:

- Güçlü bir denge denetleme sistemini garanti altına alan yeni bir anayasa için çalışmak.
- Siyasi partiler, yargı ve medya reformu için çalışmak.
- Karşılıklı saygı ve uyum içinde birlikte yaşayabileceğimiz sosyal ve siyasi kültürün oluşmasına ve güçlenmesine katkı sunmak.
- Her alandaki sosyal ve siyasi kutuplaşmanın azaltılmasına ve çatışma çözümüne katkıda bulunacak çalışmalar yapmak.
- Üyelerinde ve kamuoyunda denge denetleme anlayışını derinleştirmek.

Pek çok DDA üyesi, Denge ve Denetleme Ağı'nın Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne (AB) üyelik sürecini desteklemesi gerektiğini belirtti. Ağın genel misyonu ve amaçları ve bu dönem için tanımlanan savunuculuk hedefleri; Türkiye'nin AB üyeliği için gerekli kriterlerle (ve AB'nin yıllık ilerleme raporlarında düzenli olarak belirtildiği üzere) uyum içinde olmalı. Ağ olarak hedef ve önceliklerimize ulaşabildiğimiz ölçüde; AB üyelik sürecinde de aşama kaydedebileceğiz.

Son olarak, üyelerimiz DDA'nın savunuculuk amaçları ve bu amaçlara ulaşmak için gerekli kurumsal hedeflerimize ulaşmaya çalışırken;

- Ön hazırlık yapmanın, zamanında harekete geçmenin iyi planlanma yapılmasının önemini,

- Etkimizi; üyelerimizden güçlenerek, gündemi iyi analiz ederek, ön hazırlık yaparak ve işbirliklerimizi geliştirerek arttırabileceğimizi,
- Çalışmalarımızla ilgili olarak karar vericilerle iletişimi düzenli olarak sürdürmeye devam etmemiz gerektiğini,
- Gündemin hızlı değişmesi sebebiyle çalışmalarımızın zamanlamasının önemli olduğunu,
- Çalışmalarımızla ilgili uluslararası iyi örneklerden yararlanabileceğimizi,
- DDA'ya bireysel ve uzman katılımını önünün açılmasını, ancak katılım kriterlerinin ortaya konulmasının gerekliliğini,
- Kurumsal önceliklerle ilgili olarak, yeni eklenen kişi ve bileşenlerin DDA'nın var olan yapısına uyum sağlanmasını kolaylaştırmak için DDA ile ilgili oryantasyon eğitimi verilmesi gerektiğini, vurguladılar.

Üyelerimiz ayrıca yapılan tüm çalışmalarda

- Farklılıklarımızla bir arada olmak
- Tüm partilere aynı yakınlıkta olmak,
- Tarafsız bir yaklaşıma sahip olmak,
- DDA üyelerinin kendi çalıştığı alanlarda (kadın, temel hak ve özgürlükler, vb.) değil denge denetleme sistemi içinde kalmak,
- Çözüm üretmek, öneriler sunmak
- Birbirinden farklı siyasi ve ideolojik görüşlere sahip üyelerden oluşmak ama yine de "farklı düşünüyoruz, bir arada" çözüyoruz yaklaşımı içinde ortak savunuculuk alanları geliştirmek,
- Ortaklaşırıcı,olumlu, ayrımcı olmayan bir dil kullanmak

gibi DDA'nın temel değerlerinin ve özgün yaklaşımının dışına çıkılmadan yapılmasının önemini vurguladılar.

Yerel ve ulusal üyelerimizle yapılan görüşmeler sonucunda hazırlanan ayrıntılı Stratejik Planın sonunda görebilirsiniz.

Siyasi Ortam, Başarı Göstergelerimiz ve Fırsatlarımız

Yukarıda belirtilen öncelikleri gerçekleştirmek üzere stratejileri geliştirirken; aşağıdaki faktörler ve fırsatlar göz önüne alınmalı:

- Hükümetin eylem planlarında açıkça görülmektedir ki kısa zamanda pek çok reform alanında hızlı ve kararlı adımlar atılacak. Bu nedenle DDA'nın da bu sürece ayak uydurabilmesi için pek çok reform alanında aynı anda çalışabilmesi ve süreç başladığında hazırlıklı olması gerekiyor. Ancak bu şekilde Ağ, tartışma sürecine dahil olabilir ve reform önceliklerimiz gündeme taşınabilir.
- Siyasette ve medyada toplumu kutuplaştıran bir dil hakimken; vatandaşların önemli bir bölümü sağduyulu bir yaklaşımla birlikte yaşama ve çalışmanın yollarını bulmak istiyor. Eğer DDA bu vatandaşlara biraraya gelebilecekleri, birlikte çalışabilecekleri, seslerini siyasi ve sivil alanda duyurabilecekleri güvenilir bir alan sağlayabilirse, o zaman etki yaratmak mümkün olacaktır.
- Türkiye dünyada sosyal medyayı ve dijital teknolojileri en sık ve en fazla kullanan ülkelerin başında geliyor. DDA vatandaşlara ulaşmak ve onları mümkün olduğu kadar karar alma süreçlerine dahil etmek için yeni teknolojilerin sunduğu tüm imkanları kullanmalı.

DDA, farklı toplum kesimlerini ve farklı siyasi parti seçmenlerini bir araya getirebilen tek Ağ olması sebebiyle Türkiye'de önemli bir rol oynamaya devam ediyor. Ülkede yaşanan kronik sorunlar karşısında DDA'nın "farklı düşünüyoruz birarada çözüyoruz" yaklaşımına her zamankinden daha çok ihtiyaç var. Bu yaklaşım içinde, **DDA'nın amaçlarının; sadece karşı duruş sergilemek değil; öncülük etmek olduğunu; çözümleri de üreten bir sivil katılım için seçenekler geliştirmek olduğunu ve siyasete ve siyasi olan her alana dair yeni fikir, yaklaşım ve çözüm önerileri getirmek olduğunu** kendimize hatırlatmalı ve bu mesajı kamuoyuna iletmeliyiz.

Öneriler

1. Reform Odaklı Yapı

DDA'nın farklı reform alanlarında sürekli ve sürdürülebilir savunuculuk çalışmaları yapmasını sağlamak amacıyla, DDA'nın kurumsal yapısının, öncelikli reform alanlarıyla uyumlu hale getirilmesi üyeler tarafından farklı platformlarda dile getirildi.

Önerilen yeni reform gruplarının her biri DDA'nın varolan çalışma gruplarını kendi içinde barındıracak. Her reform alanının kendi içinde farklı çalışma grupları olabilecek. Böylece iki yıldır farklı çalışma gruplarında elde edilen, karar vericilerle ilişkiler, medya ile ilişkiler gibi deneyimler yeni yapının güçlenmesi için güçlü bir temel oluşturabilecek.

DDA üyeleri aşağıdaki **reform gruplarının oluşturulmasının öncülüğünü** yapacak, Daha sonra bu gruplar başka paydaşların katılımıyla genişleyecek.

Ulusal ve yerelde yapılan toplantılar sonucunda üzerinde uzlaşılan reform gruplarının başlıcaları şunlar oldu:

- Anayasa Reformu Grubu
- Yargı Reformu Grubu
- Medya Reformu Group
- Siyasi Partiler-Seçim Sistemi Reform Grubu
- Yasama Reform Grubu
- Yerel Yönetim Reform Grubu
- Yürütme Reform Grubu
- Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar Reform Grubu ((BDDK, Sayıştay, Merkez Bankası vb.)

Her reform grubunun genel anlamda amacı, her bir reform alanıyla ilgili olarak **kısa, orta, uzun dönemli reformlar geliştirmek ve savunuculuk yaparak**, üzerine çalışılan reform alanlarının,

- Hesap verebilir, şeffaf ve katılımcı;
- Denge ve denetleme sisteminde olması gerektiği gibi bağımsız ve etkin,
- Çalışmalarını, toplumsal cinsiyet, inanç, etnik köken, siyasi yakınlık, dil, coğrafya, eğitim ve ekonomik durum farklılıklarını gözetmeden; adil ve eşit biçimde sürdüren

yapılar olmalarını sağlamaktır.

Her grup **kendi reform önceliklerini ve yürüteceği savunuculuk çalışmalarını kendisi belirleyecek**. Gruplar çalışmalarını yürütürken kendi alanları için aşağıda sıralanan tüm alanlarda kendi içinde iş bölümü yaparak çalışmalarını yürütecekler.

- Araştırma ve politika geliştirme
- Karar vericilerle ilişkiler
- Medya ilişkileri
- Hükümet kurumlarını ve meclisi izlemek
- Uluslararası kuruluşlarla ilişki kurmak

Reform grupları, DDA değerleri ve ilkelerini kabul eden ve reform çalışmalarına katkı sunmak isteyen tüm üyelerin katılımıyla çalışmalarına başlayacak. Sonraki aşamalarda reform grupları katkı sunmak isteyen başka birey ve kurumların katılımına da açık hale gelecekler.

Gruplar aktivitelerini yüzyüze ve (veya) dijital ortamda gerçekleştirecek. Her grup, üyelerin sunmaya hazır olduğu enerji, zaman ve uzmanlığı en iyi şekilde kullanabileceği ortamı ve koşulları hazırlayacaklar. Örneğin, bazı üyeler daha aktif bir rol üstlenmeyi, planlama süreçlerinde yer almayı tercih ederken; diğerleri uzmanlıklarını paylaşmak isteyebilirler ya da sadece gözlemci olarak bilgilendirilmeyi tercih edebilir.

Reform gruplarına üyelerin katılımı gönüllülük esasına dayalı olacak. Tüm gruplarda ulusal ve yerel üye temsiliyeti ve DDA'nın çeşitlilik ilkelerine uygun bir yapı oluşması için özen gösterilecek. Reform gruplarına katılmayı tercih eden üyeler, yukarıda da belirttiğimiz gibi gruplara farklı düzeylerde katılabilecekler. Bu yapılanmaya ek olarak yerelde il düzeyinde Denge ve Denetleme Ağı yapılanması oluşacak.

Her reform grubu kendi fon kaynağını geliştirecek, kendi eylem planlarını oluşturacak ve uygulayacak. Gruplar aktivitelerini DDA'nın misyon, amaç, ilke ve değerlerine uygun bir şekilde yürütecekler.

Her grup bir kadın, bir erkek ve bir genç temsilciyi kendi içinden seçecek. 8 reform grubundan gelen 3'er temsilciyle 24 kişilik bir grup oluşacak. Bu grup, reform grupları arasındaki iletişimi ve işbirliğini güçlendirecek, birbirine karşı hesap verebilir olmasını ve çalışmaların Denge ve Denetleme Ağı'nın ilke ve değerleri doğrultusunda yürütülmesini gözetecek. Bu temsilciler karar verici olmayacak ancak her reform

grubunun şeffaf ve hesap verebilir, bilgi paylaşımına açık ve potansiyel işbirliği geliştirebilecek gruplar olmaları konusunda yön gösterici olacaktır.

Reform gruplarında aktif rol alan yerel üyeler DDA'nın yerel örgütlenmesinde etkin bir rol oynayacaklar. Yereldeki DDA üyeleri farklı reform gruplarının yerel çalışmalarını yürütecekler. Yerelde, sivil toplum örgütleri dönüşümlü olarak yerel kolaylaştırıcılık görevini üstlenecekler. Reform gruplarının çalışmalarının yerel ayakları yereldeki üyeler tarafından gerçekleştirilecek. Yereldeki üyeler kendi içlerinde aşağıdaki alanlarda iş bölümü yaparak çalışmalarını yürütecekler.

- **Medya ile ilişkiler :** Ulusal ve yerelde yapılan tüm çalışmaların yerel medyaya anlatılması, medya ile yakın ilişkilerin kurulması ve geliştirilmesinden sorumlu.
- **Karar Vericilerle ilişkiler:** Ulusal ve yerelde yapılan çalışmaların yerel karar vericilerin de dahil edilerek yürütülmesinden sorumlu.
- **Yerel Gündem İzleme ve Değerlendirme:** Yereldeki süreçleri denge ve denetleme perspektifinden izleyecek. İlgili Reform gruplarını bilgilendirmek ve öneriler getirmekten sorumlu.

2. Koordinasyon Birimi

İdari odaklı sekreataryadan, aşağıdaki alanlarda becerileri olan profesyoneller, danışmanlar ve uzmanlardan oluşan bir koordinasyon birimine geçiş sağlanacak. Koordinasyon biriminin DDA'ya ve her bir reform grubuna karşı sorumlulukları aşağıda sıralanmıştır:

- Sosyal Medya Yönetimi Ve İletişimi
- Strateji Ve Siyasi Analiz
- Organizasyon Yapma
- Bilgi Ve İletişim Teknolojileri
- Savunuculuk Ve İzleme
- Üyelerle İlişkiler

3. Dijital Dünyaya Geçiş

DDA kendi içinde ve dışında yapacağı çalışmaları hem fiziksel hem dijital alanda yürütmeye devam edecek. Ancak daha iyi bir iç iletişim ve işbirliği için, DDA karar alma, bilgi paylaşma, görüş alışverişi, planlama ve koordinasyon alanlarında dijital araçlara daha çok ağırlık verecek.

DDA, vatandaşlara ulaşmak, reform alanlarında savunuculuk yapmak için pek çok dijital katılım ve müzakare araçlarını kullanma konusunda öncülük edecek.

Denge ve Denetleme Ağı'nın sunacağı bu dijital bilgi paylaşımı alanı, üyeler ve sivil toplum örgütleri tarafından kullanıldıkça gelişecek ve büyüyecek.

Bu araçların kullanılması, DDA'nın çalışmalarının her aşamasında şeffaf, hesap verebilir ve katılımcı olmasını güçlendirmede önemli bir rol oynayacak.

4. Bir Arada Modeli

DDA üyeleri, ağın çeşitliliği ve üyeleri arasında sağladığı uzlaşma ortamının tek başına bile bir kazanım olduğunu vurgulayarak bu deneyimin tüm topluma yayılması gerektiğini vurguladılar. **“Farklı Düşünüyoruz, Bir Arada Çözüyoruz”** yaklaşımının, karşılıklı saygı ve diyalog temelinde yeni bir siyasi ve sivil kültürün oluşmasına katkıda bulunduğunu ve toplumda varolan sorunların çözmesinde kilit bir unsur olacağını dile getirdiler.

Bu yaklaşımdan yola çıkarak yapılacak çalışmalar, sürekliliği olan kurumsal reformlar için savunuculuk çalışmalarının aksine; aşağıdaki konuları da kapsayan, gündemin var olan koşullarına özgü kısa vadeli inisiyatifler olacak.

A) Kalıcı Barış İçin Kapsayıcı ve Katılımcı Bir Süreç İnşası

Ülkedeki çatışmalı ortamı sona erdirecek bir sürecin kalıcı bir sürece evrilmesi ancak gerek yerel gerekse de ulusalda farklı aktörlerin ve paydaşların sürece ilişkin önerilerini ortaya koymaları ile mümkün olacaktır. Bu noktada önemli olan, öneriler oluşturulurken çeşitliliğin sağlanması ve toplumun tüm kesimlerinin kendi görüş ve önerilerini ortaya koyabileceği ortamların sağlanmasıdır. Bu alanda yapılan tüm çalışmalar ve deneyimler bu ortamların önemine vurgu yapmaktadır.

- Birbirinden farklı kesim ve görüşleri temsil eden DDA, var olan yapısıyla çeşitli grupları bir araya getirebilecek bir platform niteliğini korumaktadır. Bugüne dek tüm çalışmalarında temel aldığı ilkeler, her siyasi görüş ve tüm partilere karşı eşit yakınlıkta oluşu bu çalışma için önemli bir unsurdur.
- DDA olarak denge ve denetleme alanında yaptığımız önerilere ek olarak, tüm karar alma süreçlerinde katılımcılık, kapsayıcılık ve şeffaflık ilkelerini savunduk. Bu çalışmada da barış sürecinin bu ilkeler etrafında nasıl şekillenmesi gerektiğine ilişkin farklı tarafların önerilerini içeren bir model önerisi geliştireceğiz. Bu model, aynı zamanda barışın toplum tarafından

sahiplenilmesinin de önemli bir aracı olacaktır. Benzer bir biçimde, çalışmaların sadece ulusal düzeyde değil, yerelde de yürütülmesiyle sürece daha geniş kesimlerin önerileriyle katılması sağlanacaktır.

- Bu çalışmanın ortaya koyduğu öneriler diğer tüm çalışmalarda olduğu gibi karar vericilerle paylaşacaktır.

B) Türkiye Hayali

Denge ve Denetleme Ağı'nda farklı siyasi görüşler ve ideolojiler bir amaç doğrultusunda bir arada çalışabiliyor. Ağıımızın bileşenleri gibi toplumda pek çok vatandaş bir arada yaşama isteğini taşıyor ancak bunu ifade edecek alanları kısıtlı. Siyasetin ve medyanın keskin dili bir arada yaşamayı isteyen, buna inanan ama sesleri cılız çıkan daha büyük bir kitleyi iyice görünmez kılıyor.

Amacımız, bu sağduyulu çoğunluğa seslerini duyurabilecekleri bir alan açmak; böylece kendilerini ifade etmelerini ve görünür olmalarını sağlamak. Böylece farklı toplum kesimlerinin aslında ortaklaştıkları pek çok alanı olduğunu yeniden keşfetmesini sağlamak.

Çatışma çözümü üzerine çalışan araştırmacılar sorunların üzerine odaklanmanın sorunları çözme konusunda fazla işlevi olmadığını savunuyorlar. Sorundan bir parça uzaklaşıp geleceği düşünmeye başladığından toplumlar çözümler üzerine odaklanmaya başlıyorlar. Biz de bu tezden hareketle Türkiye'den binlerce kişiye,

- 1- On yıl sonra nasıl bir Türkiye'de yaşamayı istediklerini, hayal ettiklerini
- 2- Bu hayale ulaşmak için Türkiye'de nelerin değişmesi gerektiğine inandıklarını
- 3- Bu değişim için kendilerinin nasıl bir katkı verebileceğini

soracağız.

Bunu, küçük gruplar halinde buluşup yüz yüze yapılacak olan "hayallerini paylaşma" toplantılarıyla, sosyal medya ve kurumsal paydaşlar üzerinden yapacağız. Toplanacak binlerce hayalden ortak sorun ve çözümlerimizi ve reform alanlarımız ortaya çıkaracak, hayalini paylaşan herkesin çözümün bir parçası ve aktörü olması için mekanizmalar geliştireceğiz.

En başka kendi tabanlarını harekete geçirerek ve yüzyüze buluşmaları gerçekleştirecek DDA üyeleri olmak üzere, reklam ve halkla ilişkiler uzmanları, soruların doğru şekilde formüle edilmesini sağlayacak uzman araştırmacılar, verileri analiz edecek veri

tabanı uzmanları, sanat, siyaset, iş dünyası vb. gibi farklı sektörlerden gelen bireyler, kurumlar ve vatandaşlar bu çalışmanın paydaşları olacaklar.

5. DDA Bilgi Paylaşımları

A) Ağ İçi Bilgi Paylaşımları

Üyeler, sık sık denge ve denetleme kavramıyla ilgili olarak bilgi eksikliklerinden bahsetmekte. Ağ olarak bugüne kadar, daha çok yerelde bu konularda farklı çalışmalar yaptık, bundan sonra da hem yerel hem de ulusal düzeyde çalışmalarımız devam edecek.

Önümüzdeki iki yıllık süreçte üyelerle birlikte yapılacak çalışmalar üç şekilde gerçekleşecektir.

- **Toplantılar, Konferanslar Seminerler:** Anayasa ve siyasi parti finansmanı çalışmalarında olduğu gibi konusunda uzman kişiler tarafından yerel ve ulusal düzeyde üyelere yönelik olarak yapılacak bilgilendirme toplantıları, konferanslar ve seminerler
- **Web Seminerleri:** Web üzerinden belli bir zamanda online olarak tüm üyelerin katılabileceği, konuşmacıya sorular sorabilecekleri bir dijital araç olan web seminarlarını önümüzdeki iki yıllık süreç içinde sıklıkla organize etmeye çalışacağız. Ağımızın gittikçe büyüyen yapısı nedeniyle çalışmalar daha çok dijital platforma taşınacak ancak elbette yüz yüze çalışmalar da devam edecek.
- **Eğitmen Eğitimleri:** Daha önce yerel düzeyde yapılan “Medya ile İlişkiler”, “ Karar Vericilerle İlişkiler” “Taban Oluşturma” gibi eğitimlerin ,eğitmen eğitimi formatında hem ulusal hem de yerel tüm üyelere verilerek , DDA'nın çalışmalarına daha çok hakim olmalarının sağlanması hedefleniyor. Üyeler hem DDA'daki reform gruplarında hem de kendi örgütlerinde bu deneyimden faydalanacak ve diğer üyelerin de bilgilendirilmesini sağlayacaklar.

B) Denge ve Denetleme Ağının Kamuoyuna Yönelik Bilgi Paylaşımları

Sosyal Medya'da:

- Denge denetlemeyi tanıtan içeriklerin çeşitlendirilecek, video, test, gibi içerikler kullanılacak,
- Konu ile ilgili ağ üyeleri ile çekilen videoların kullanılacak

- Konu ile ilgili uzman ya da deneyimli kişilerle röportaj, periscope vb yöntemlerle canlı yayın, ask.fm gibi canlı soru sormayı mümkün kılan sitelerde canlı soru sorma etkinlikleri yapılacak,
- Denge denetlemeyi gündelik hayattan örneklerle açıklayan içerikler üretilecek,
- Denge denetlemeyi daha eğlenceli; örneğin sinema, çocuk oyunları vb. örnekler üzerinden anlatan içeriklerin kullanılacak,
- Medyada çıkan denge denetleme haberleri derlenecek ve sunulacak,
- Denge denetlemeye ilişkin tüm akademik çalışmalar, raporlar, araştırmalar ve akademik içeriklerden oluşan bir kaynakça oluşturulacak,
- Denge denetlemeyi anlatan içeriklerin tek bir havuzda toplanarak başkaları ile kolayca paylaşılması sağlanacak.

DDA'nın sosyal medya görünürlüğünün artırılması ve kamuyoyunun bilgilendirilmesi için önümüzdeki dönemde pek çok yöntem kullanılacak.

Mecliste.org Portalı

Yeni açılan Mecliste.org portalı kamuoyunu yasama süreçleri konusunda bilgilendirmeyi ve vatandaşlara bu sürecine katılım konusunda yeni bir mekanizma sunmayı amaçlıyor. Mecliste.org portalı ile ilgili ayrıntılı bilgileri "*Devam Eden Ağ Çalışmaları*" başlığı altında bulabilirsiniz.

Devam Eden Ağ Çalışmaları

Önümüzdeki dönemde DDA 2014-2015'de başlayan çalışmaları sürdürmeye devam edecek.

1. İletişim ve DDA'nın Kamouyu Oluşturma Çalışmaları

A) Geleneksel Medya İle Yürütülen Çalışmalar

Denge ve Denetleme Ağı, temel yaklaşımına uygun olarak, medya kurum ve mensupları ile daima eşit yakınlıkta ilişkiler kurdu. Denge ve denetleme kavramının hiç bilinmediği bir ortamda başlanılan mücadele üç yılda, "güçler/kuvvetler ayrılığı" yerine "denge ve denetleme" kavramı kullanılmaya başlandı.

Basın ve ifade özgürlüğünü ile işten çıkarma sorunları ile mücadele eden yerel ve ulusal medyada, denge ve denetleme konusunun önemi medya mensupları tarafından zaman zaman vurgulansa da, bu ve sivil toplumun ilgilendiği benzer konuları yazmak çoğu zaman lüks olarak görüldü. Buna karşın bağlantı kurduğumuz medya mensupları denge ve denetleme konularına her geçen gün daha fazla değinmeye başladılar.

Bugün itibariyle Denge ve Denetleme Ağı, birçok gazete, radyo ve televizyonun; köşe yazarı, program yapımcısı, Ankara temsilcisi ve genel yayın yönetmeni ile bağlantı içerisinde. Parlamento Muhabirleri ve Parlamento Muharbirleri Derneği ile verimli bir işbirliği geliştirildi. Yerelde de benzer ilişkiler kuruldu ve yerel temsilciler aracılığıyla bu ilişkiler sürdürülüyor. Yerel ve ulusal medyada Denge ve Denetleme Ağı, tarafsız, bağımsız duruşu ve uzmanlığı ile güvenilir bir kaynak konumuna geldi.

Ancak hala karşılaşılan en büyük zorluk, denge ve denetleme konusunun medya mensupları tarafından yeterince ilginç bulunmaması. Diğer bir zorluk da medya kurumlarının daralmaya gitmesi ve işten çıkarmalar sonucunda büyük çabalarla ilişki kurulan medya mensupları ile bağlantıların kopması.

Önümüzdeki dönemde ağ-medya ilişkileri güçlendirilmeye devam edilecek, yeni ilişkiler kurulacak ve denge ve denetleme konusunda ortak işler ve projeler çıkarmanın yolları aranacak. Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık ve Bakanlıkları izleyen muhabirlerle ilişkiler güçlendirilecek. Medya örgütleri ile ilişkiler arttırılacak. Dergiler ile ilişkiler tesis edilecek. Yereldeki ilişkilerin daha sistematik hale getirilmesi sağlanacak. Sonuç olarak denge ve denetlemenin düzenli olarak medyada yer almasının yanı sıra, üç buçuk yılda elde edilen en önemli sonuç, birbirlerini çok az tanıyan sivil toplum ve medya arasında bir güven ilişkisinin tesis edilmeye başlanmasıdır. Amaç bu olumlu etkinin Denge ve Denetleme Ağı'na mensup olan ya da olmayan tüm sivil toplum örgütlerinin medya ile ilişkilerine yansmasıdır.

B) Sosyal Medya Çalışmaları

Sosyal medyayı sadece bir duyuru panosu olarak değil, denge denetleme sisteminin güçlendirilmesini hedefleyen farklı fikirlerden insanların bir arada olabileceği, müzakere edebileceği ve nefes alacağı alana dönüştürmek hedefi ile 2014 Haziran ayında ilk kez sosyal medya çalışmalarına başladık ve websitesini yayına aldık. Bu süreçte hedeflerimiz,

- A) Denge denetleme sisteminin herkes için anlaşılır olmasını sağlamak,
- B) DDA'yı ve DDA'yı oluşturan insanların sosyal medya mecralarının takipçisi değil, sahibi olmasını sağlamak,
- C) Denge denetleme için atılan her adımın bir değişim yarattığı düşüncesiyle çalışmaları duyurmak, kampanyalar yürütmek oldu.

2014-2016 döneminde,

Denge denetlemenin anlaşılması için animasyon video, kişilerle video röportaj, gif, anket gibi pek çok farklı yöntem izlendi. Gündelik hayattan örnek verilerek denge denetlemenin sadece tanımı değil, hayatımızda neye tekabül ettiği anlatıldı. Tüm bunların yanı sıra denge denetlemeden bahseden herkesin, denge denetlemeyi konu edinen tüm akademik çalışmaların kaydı tutuldu. Artık denge denetleme pek çok kesim tarafından kullanılıyor, websitemiz bunun için bir kaynak haline geliyor ve sosyal medyadaki topluluğumuz denge denetlemeyi gündelik hayattan farklı örneklerle öğreniyor.

DDA'nın tanıtılması için pek çok video röportaj; yerel ve ulusal tanıtımlar yapıldı. DDA üyelerini tanıtıldı ancak ağ üyelerinin sosyal medya çalışmalarını sahiplenmesi konusunda yeterli gelişmeyi ve altyapıyı oluşturamadık.

Yapılan kampanyalar, sosyal medyada daha eğlenceli içeriklerle desteklendi, test ve anketler yapıldı, kimi çalışmalarda imza kampanyası düzenlendi, kimi kampanyalarda siyasi parti liderlerine tweet atıldı. Ancak tüm bu çalışmalara karşın düzenlenen kampanyaların sosyal medya ayağında bireylere ve dolayısıyla daha geniş kitlelere hitap edecek bir dil ve araç oluşturamadık.

2016 - 2018'de birlikte 3 hedefimiz doğrultusunda mevcut çalışmaları devam ettireceğiz. Ancak bunların yanı sıra, ağağdaki hususlara daha çok odaklanacağız:

- DDA üyeleri ile DDA'yı destekleyen bireylerin ağın sosyal medya mecralarını sahiplenmesi için atölye gibi çalışmalar düzenlemek ya da farklı kurumlarla işbirliklerini arttırmak,
- Web sitesinde her DDA üyesinin kendi istediği içeriği girebilmesini sağlamak için altyapı hazırlamak,
- DDA'nın yaptığı çalışmaları daha geniş kitleye duyuracak, bireylere yönelik savunuculuk araçları geliştirmek, bireylerin katılımını arttırmak,
- DDA bileşenlerinin kendi aralarındaki iletişim olanaklarını arttırmak,
- Sosyal medya topluluğu ile karşılıklı bir diyalog ve müzakere gerçekleştirmek, topluluğun sadece takipçi değil, etkileşime geçen olmasını sağlamak.

Denge ve Denetleme Ağı , sosyal ve geleneksel medya aracılığıyla hem yerel hem de ulusalda yoğun bir iletişim çalışması yürütmeye devam edecek.

2. Demokrasi Barometresi

Denge ve Denetleme Ağı olarak kurumsal reform hedefimizi gerçekleştirmek amacıyla, ülke gündeminde yer alan politika alanları başta olmak üzere, denge ve denetleme mekanizmalarını güçlendirecek, katılımcılık, şeffaflık ve hesap verebilirliği sağlayacak

önerileri içeren, bu başlıklarda Ağ'ın duruşunu yansıtan politika metinleri hazırladık. Kasım 2013 tarihinden bu yana 120 reform önerisi içeren 20 politika belgesi Gündem ve İzleme Çalışma Grubu'nun koordinasyonunda hazırlandı, karar vericiler ve medya temsilcileri başta olmak üzere kamuoyu ile paylaşıldı. DDA'nın duruşunu anlatan Demokrasi Barometrelerinin yanı sıra, uzmanlar tarafından hazırlanan 5 adet kapsamlı analiz raporu ve 18 adet çağrı metni hazırlandı.

Demokrasi Barometreleri, DDA'nın çeşitliliğini yansıtacak şekilde farklı görüşleri temsil eden uzmanlar, sivil toplum örgüt temsilcileri, gazeteciler ve akademisyenlerin görüşleri alınarak hazırlandı. Demokrasi Barometrelerimiz ve diğer tüm metinlerimiz, savunuculuk çalışmalarımız açısından önemli bir içerik sunmanın yanı sıra, gazetecilerin haberlerini hazırlamalarında, karar vericilerin de bir çok toplantılarında kullandıkları metinler haline geldi.

3. Mecliste.org Portalı

Mecliste.org, dijital medya aracılığıyla yasama sürecine katılımı artırmayı ve yasama çalışmalarını daha şeffaf bir hale getirmeyi hedefliyor. Bunun için ise öncelikle yasa tasarı ve/veya teklifleri hakkında objektif bilgiye ve ayrıca sivil toplumun ve yasama süreci ile ilgilenen herkesin tasarı ve/veya teklif hakkında farklı perspektifleri bilmeye, anlamaya ihtiyacı var.

Bu anlamda mecliste.org hem sivil toplumun, hem vatandaşların, hem medyanın hem de karar vericilerin kullanabileceği, Türkiye'de ilk defa yasama sürecini herkes için daha katılımcı ve şeffaf hale getirmeyi hedefleyen ve bunun yollarını yaratmaya çalışan bir araç olma özelliği taşıyor. Bu araç yoluyla herkes Meclisteki yasama çalışmaları hakkında bilgi sahibi olabilecek ve kendi aralarında "müzakere ve diyalog" süreci başlatabilecek.

Bu araç, Denge ve Denetleme Ağ'ının başta sivil toplum olmak üzere yasa yapım süreciyle ilgilenen herkese sunduğu bir hizmet olacak. Bu araç şöyle çalışacak:

1. Adım: Yasama gündemi izlenerek ve taranarak gündem hakkında bilgi verilir.
2. Adım: TBMM'de komisyonda ve Genel Kurul'da tartışılacak yasa taslak ve tekliflerinden her ay 1 tanesi alınarak Mecliste'de ön plana çıkarılır
3. Adım: Ön plana çıkarılan konu üzerine uzmanlar tarafından verilere dayalı farklı bakış açılarından objektif analizler hazırlanır.
4. Adım: Bu analizler üzerinden yasa taslağı/teklifi tartışmaya açılır.
5. Adım: Tartışmanın sonucunda uzlaşılan noktalar ön plana çıkartılarak önerileri içeren bir nihai dosya hazırlanır.

Bu kapsamda Őimdiye kadar mecliste.org platformunun çalışmalarına her aŐamada yardımcı olabilecek 31 kişilik çeşitli sektörlerden ve görüŐten insanın yer aldığı bir danışma kurulu oluŐturuldu. Mecliste.org'un ilk dosyası olarak KiŐisel Verilerin Korunması Kanun Tasarısı seçildi ve bu tasarıya ilişkin analizler platformda yayınlandı. Ayrıca platformun medya tanıtım faaliyetlerine başlandı.

EK:

**Savunuculuk ve Kurumsal Öncelikleri
üzerine yapılan Toplantı ve Görüşmelerin Değerlendirilmesi
Temmuz 2015-Şubat 2016**

Bu metin Temmuz 2015'ten Şubat 2016'ya kadar 103 kurumdan 210 Denge Denetleme Ağı (DDA) üyesiyle Ağ'ın savunuculuk ve kurumsal öncelikleriyle ilgili olarak yapılan telefon görüşmeleri, birebir görüşme ve toplantılar ve e-posta yoluyla gelen görüş ve önerileri içermektedir.

Görüş alma sürecinde, yazın rastgele seçilen 70 üyeye telefonla görüş aldık; ardından Aralık 2015'te Ankara DDA üyeleri, Ocak 2016'da İstanbul DDA üyeleri, Ağ'ın Koordinasyon Grubu üyeleri ve Ocak-Şubat 2016'da yerelde; Samsun, Adana, İzmir, Bursa, Erzurum ve Kayseri olmak üzere altı ilde üyelerimizin görüşlerini alarak, önümüzdeki dönem çalışmalarımızı beraber şekillendirdik ve bu görüşleri yansıtan 2016-2018 taslak DDA Stratejik Planını hazırladık.

Ağ'ın hedefleri ve bugüne kadar yaptığı çalışmalar çerçevesinde, Türkiye gündemini de göz önüne alarak gelen yapıcı ve yol gösterici görüşlere bakıldığında önceliklerle ilgili olarak genel bir uzlaşma olduğu görüldü.

Bu metin iki bölümden oluşuyor, Birinci Bölümde savunuculuk ve kurumsal öncelikler açısından ortaklaşılın görüşlere; İkinci Bölümde ise üyelerin yorum ve önerilerine daha detaylı şekilde yer veriliyor.

Birinci Bölüm: Ortaklaşılın Görüşler

Gelen görüşlerden çıkan ana temalar; üyeler Ağ'ın çalışmalarına tabanlarıyla birlikte daha çok katılmak; denge denetlemeyi daha iyi kavramak istiyorlar. Ayrıca Ağ'ın çalıştığı alanlarda daha çok etki göstermesini istiyorlar. Ağ üyelerinin çoğunluğu Ağ'ın inşa aşamasını tamamlayarak; artık reform odaklı, etki yaratmaya yönelik çalışmalara yönelmesinde ve buna uygun bir yapıya evrilmesinde hemfikir. Şu anda Türkiye'de bir arada olan çok az sayıda platformdan birisi olarak DDA'nın var olan siyasi ortama olumlu etki ve katkı sunabileceğine bir inanç var.

Kurumsal Öncelikler:

- Ağ etki yaratmak için çalışmalı, gündemle ilgili söz sahibi olabilmeli.
- Ağ üyeleri tüm çalışmalara daha çok ve aktif şekilde katılmalı.
- Ağ uzmanların ve bireylerin katılımına açılmalı.
- Denge denetleme kavramı üyeler ve üyelerin tabanları tarafından daha iyi anlaşılmalı ve kamuoyunda denge denetleme ile ilgili bir talep oluşturulmalı.

- Ağ'ın kendi üyeleri arasında daha güçlü işleyen iletişim mekanizmaları geliştirilmeli.
- Reform odaklı oluşacak grupların, çalışma mekanizma, ilke ve prensipleriyle, karar alma süreçleri net bir şekilde belirlenmeli. Bu yapılar kendi içlerinde daha esnek, inisiyatif alan ancak DDA'nın ilke prensipleriyle; denge denetleme çerçevesinde kalmalı.
- Birey ve uzman katılımı ile ilgili olarak katılımın kriterleri net olarak belirlenmeli.
- Ağın çalışmalarıyla ilgili ölçme ve değerlendirme mekanizmaları geliştirilip güçlendirilmeli. Böylece Ağ'ın faaliyetlerinin somut çıktıları takip edilebilir, paylaşılabilir ve etkinliği artırılabilir.

Savunuculuk Öncelikleri:

- Güçlü bir denge denetleme sistemini garanti altına alan yeni bir anayasa için çalışmak
- Siyasi partiler, yargı ve medya reformu için çalışmak
- Karşılıklı saygı ve uyum içinde birlikte yaşayabileceğimiz bir sosyal ve siyasi kültürün oluşmasına ve güçlenmesine katkı sunmak.
- Üyelerin ve kamuoyunun denge denetleme anlayışını derinleştirmek
- Ortaklaşırıcı bir dil kullanarak denge denetlemenin gerekliliğini anlatmak
- Türkiye'nin Avrupa Birliği üyelik sürecini desteklemek
- Şeffaflık, diyalog, uzlaşma, karşılıklı saygı ve çoğulculuk değer ve ilkelerini benimseyen siyasi ve sivil kültür oluşması için çalışmak
- Sivil toplumu politika üretiminde ve denetleme mekanizmalarında daha etkin rol alması için güçlendirmek.

Ağ çalışmalarını yaparken aşağıdaki konulara dikkat edilmesi gerektiği üyeler tarafından belirtildi:

- Ön hazırlık yapmanın, zamanında harekete geçmenin iyi planlanma yapılmasının önemi,
- Etkimizi; üyelerimizden güçlenerek, gündemi iyi analiz ederek, ön hazırlık yaparak ve işbirliklerimizi geliştirerek arttırabileceğimiz,
- Çalışmalarımızla ilgili olarak karar vericilerle iletişimi düzenli olarak sürdürmeye devam etmemiz gerektiği,
- Gündemin hızlı değişmesi ve dinamikler sebebiyle çalışmalarımızın zamanlamasının önemli olduğu,
- Çalışmalarımızla ilgili uluslararası iyi örneklerden yararlanabileceğimiz ,
- Ağa bireysel ve uzman katılımı ile ilgili olarak, böyle bir alanın açılmasının şart olduğu, ancak katılım kriterlerinin ortaya konulmasının gerek.

- Kurumsal önceliklerle ilgili olarak, yeni eklenen kişi ve bileşenlerin Ağ'ın var olan yapısına uyum sağlanmasını kolaylaştırmak için Ağ ile ilgili oryantasyon eğitimi verilmesi gerek.

İkinci Bölüm: Üyelerden gelen Yorum ve Önerilerinin Bir Bölümü

Savunuculuk Öncelikleri ile ilgili Öneriler:

- “Temel konulardan biri; Anayasa ile birlikte Avrupa Birliği'nin tekrar gündeme gelmesi, bu süreçteki hukuk, Türkiye'yi iç hukukta düzenleme yapmaya zorlar. Avrupa Birliği ile Anayasa süreci beraber ilerlemeli. Anayasa olacaksa, bu da AB kriterlerine göre olmalı. Biz güçlü hukuk sistemini savunabiliriz. BM Hukuku konusunu kimse dile getirmiyor, bunun tartışılması önemli.”
- “Denge denetlemenin ne demek içeriği hala bilinmiyor, yaptığımız kampanyaların, çalışmaların sonucunu göremiyoruz o zaman da Ağ'ın etkisini arttırmak mümkün olmuyor, denge denetlemenin ne olduğunu anlatmaya devam edelim.”
- “Anayasa ile ilgili yapılan tartışma Türkiye'yi kucaklayan, herkese şemsiye olan bir hukuk sistemi üzerine bir tartışma olmalı. Esas tartışma, Anayasa ruhu ve temeli üzerine olmalı.”
- “Siyasi parti finansmanı konusuna bir yasa taslağının hazırlanması konusunda çalışmalıyız. Bunu muhalefet partileriyle birlikte çalışarak yapabiliriz. Burada muhalefeti öncelikle eğitmek ve kazanmak gerek.”
- “Siyasi parti finansmanı çalışmasını 2019 seçimlerinde daha güçlü şekilde kamuoyuna duyurabiliriz, bu konuda çalışmayı bırakmayalım. Bu çalışma zaman alıyor, şimdi yerleşiyor, köşe yazarlarının yazmaları vs. önemli, bu finansman konusunun peşini bırakmayalım. Bu konu, kamuoyunun kendi arasında konuştuğu ama ilgilenmediği bir konu.”
- “Asıl müdahalemiz; yasama reformu, dil olarak çatışmanın azaltılması, denge denetlemenin olacağı ortamda katılımın olduğu bir sistem istemek, sistemin şeffaf olması için güçlü katkılar vermemiz lazım.”
- “Meclis koordinasyonumuza, karar vericilerle ilişkilere devam edilmeli.”
- “Hesap sorma işlevimizi ve gönüllü ordumuzu yaratalım, siyasi parti reform alanında. Bu alan çok önemli, boşluk var, çerçeve çizmek bile zor aslında siyasi partilerin görevi birbirini denetlemek, bu alanda siyasi partilerle işbirliği yapmak lazım. Bu savunuculuk alanı çok önemli.”
- “Konuşmak yerine temelde yatan denge denetleme anayasa ve reformlara sarılmak bir çıkış, bu bizim güçlü yanımız tüm enerjimizle buna sarılmalıyız.”

- “Herkes DDA’yı kendi çalıştığı alana çekmeye çalışıyor, her bileşen yapıyor bunu; hâlbuki biz onları sisteme, denge denetlemeye çekmeliyiz, biz DDA olarak temel haklara girmemeliyiz kesinlikle.”
- “Savunuculuk önceliklerimiz arasında Avrupa Birliği meselesini de almamız gerekiyor. Avrupa Birliği siyasi reformların güvencesidir. Tüm savunuculuk önerileri AB’nin açılmayan başlıkları altındadır. AB hedefini koymalıyız Ağ olarak ve bu konuda lobi yapmalıyız.”
- “Herşeyin üstündeki sorun demokrasi sorunu. Parti içi demokrasi sağlanırsa bu bireylere de yansır, demokrasi bizim büyük hedefimiz.”
- “Ağ sosyal konulara da eğilmeli. Bu konularda çalışma grupları oluşturmalı.”
- “Yerel yönetimlere yönelik çalışmalar yapılmalı. Denge denetleme algısının yerelyönetimlerde güçlendirilmesi önemli.”
- “Medya, basın özgürlüğü, ifade ve örgütlenme özgürlüğü konusunda çalışılmalı.”
- “Eşit vatandaşlık/aktif vatandaşlık üzerinden STK’larla çalışmalar yapılsın.”
- “Toplumsal barışın sağlanması, kutuplaşmanın azaltılması çalışmaları, tüm toplum kesimlerini kapsayacak şekilde yapılmalı.”
- “Siyasetin dili ve siyasi etik konusunda çalışılmalı”
- “Şu anda yaşadığımız en büyük sorun tarafsız ve güvenilir kurumların yetersizliği. Ağ sadece demokrasi ve eşitlik ilkesi üzerinden taraf olmalıdır. Özellikle karar vericiler nezdinde ağın tarafsızlığı ve güvenilirliği pekiştirildiğinde daha rahat bir manevra alanı açılacak ve belki gerçekten ağ farklılıklarının buluşma ve uzlaşma noktasına dönüşecektir.”
- “Çalışmaların toplumsal tabana taşınması önemli.”
- “Kutuplaşmayı azaltmak ilk başlangıç, siyasi reformlar bu noktada yasama reformuna girebiliriz.”
- “Uluslararası deneyimlerde meclisin rolü neydi, parlamentolar ne yapmış bu konuda bilgilendirilmeye ihtiyaç var.”

Kurumsal Öncelikleri ile ilgili Öneriler:

- “Etki yaratma konusunda niye etki yaratamıyoruz onu irdeleyip oradan hareketle etki yaratmaya evrilmeliyiz.”
- “Ağ üyesi kurumlar arasında bilgi akışının sağlanması amacıyla düzenli toplantıların gerçekleştirilmesi, güncel haberlerin yerin yer aldığı bültenlerin paylaşımı faydalı olabilir.”
- “Çalışmaların kamuoyu ile daha çok paylaşılması, medya örgütleri ile işbirliğinin geliştirilmesi önemli.”
- “Çalışmalarımızda sanki dijitale vurgu var ama taşradaki ve orta yaşın üstünün çoğu sosyal medya kullanmıyor , TV, gazeteleri takip ederek fikir oluşturuyor. 30.000’le de yapsak çok bir şey değişmez, sosyal medyada yapılanlar etkisiz kalıyor; etkisiz kalınca umut da azalıyor. Etki arttırmak için medya derken sosyal medyayı kastetmiyorum, TV’lere çıkmalıyız, yazılı basın ve TV’yi kullanmazsak etkimizi arttıramayız.”
- “Savunuculuk çalışmalarımızı zaten yürütüyoruz, lobi yapmak çok önemli, bu çalışmalarını lobi ile baskı yaratma çabası da önemli, çalışmalarımızı o noktaya getirmek lazım, DDA bir etki yaratır mı bilmiyorum, ama bu yönde çalışmamız önemli.”
- “Ortak paydalarımız için bir arada nasıl oluruz onu konuşabiliriz.ortak ilgi alanlarını, şarkı söylemek gibi tekrarlayacağız, çatışma yerine denge denetlemeyi konuşmak iyi bir şey, pozitif şeyleri söylemek iyi fikir. Çevre, tüketici, kadın gibi toplumun ortaklaştığı alanlarla ilgili ve ortaklaşılan konuları konuşmak kutuplaşmayı azaltmaya katkı verir. “Kapıyı kilitlemeden yatmak istiyoruz” gibi, kelime olarak “kutuplaşmayı azaltmak” demeyelim, bizi birleştiren neydi onları konuşalım.
- “Çocuklarınıza mal, mülk miras bırakmak istiyorsunuz, ama nasıl bir gelecek bıraktığınızı düşünmez misiniz?’ diye sormak gerekli.”
- “Mecliste çalışmasını tüm meclise anlatmak lazım ama öncelikle meclis başkanından başlamak gerekiyor. Bizim DDA olarak 550 milletvekiline de gitmemiz gerekir. Anayasa reformunu yapmak istiyorsak milletvekillerini tek tek bilgilendirmemiz gerekiyor. Lobcilik çalışmasını tüm milletvekilleriyle yapmamız gerek.”
- Sivil toplum ve devlet aktörlerinin bir arada bulunacağı toplantıların organize edilmesi.”
- “Üyelere yönelik yıllık çalışma takvimleri hazırlanabilir ve üyelerle düzenli şekilde paylaşılabilir.”
- “Daha çok birlikte iş yapabilme zemini ve ortaklıkların kurulması önemli”

- “Birebir ziyaretler veya yüz yüze görüşmelerle her üye kuruluşun en güçlü olduğu yönlerin envanteri yapılabilir, üyelerin bu güçlü yönleriyle daha etkin bir DDA yönünde DDA’ya ne katabilir? Bunların belirlenip çalışmalara davet edilmesi işbirliğini güçlendirecektir. Kimi üyeler planlama, kimisi karar alma, kimisi de alınan kararları kararlılıkla uygulama konusunda güçlü olabilir.”
- “Çalışma grupları daha bağımsız hareket edebilir. Ağ çok hantal olmaya başladı. Daha hızlı karar almak gerekiyor. Karar alacak yapı küçülmeli ve hızlı karar alabilmeli. Tüm tematik alanların içinden temsilciler yönetim kurulunu oluşturabilirler.”
- “Önümüzdeki dönem önerdiğiniz savunuculuk önceliklerinin gerçekleştirilmesi.”
- “DDA üyesi STK’ların daha sık bir araya gelmelerinin sağlanması ve özellikle ülkemizde evrensel normlarda bir demokrasiye ulaşmamız için özel bir çalışma grubu oluşturulması uygun olacaktır.”
- “Yapının reform odaklı olması iyi belki, Ağ’ın başlangıcında anlamlı geliyordu çalışma grupları.
- “Reform odaklı grup fikri güzel bir fikir. Ağın etkinleştirmek için yeni bir yol, yöntem, denemeden bilemeyiz, deneyelim. Gruptakiler alanlarla ilgili kiminle görüşeceğine kendi karar verirler.”
- “Yeni oluşacak gruplar kendi içlerinde esnek olsunlar (politika geliştirme, inisiyatif alma, kendi yapılarına kendileri karar versinler, kim ne yapacak, kaç kişi olacak), yeni bir yapıda bu şekilde çalışmak daha rahat ,tek koşul DDA konsepti içinde daha esnek kendi programını yapan daha açık tartışma ortamına uygun verimli zeminler yaratmalıyız.”
- “Reform odaklı çalışma gruplarıyla ilgili nasıl bir formülasyon olduğunu kafada netleştirelim, genel organizasyon yapısı ile genel olarak düşünmek lazım. Bazen mükemmel iyinin düşmanı olabiliyor.”
- Çalışma gruplarının konu bazlı olarak oluşturulması, sivil toplum örgütlerinin uzmanlık konularına göre paylaşımının yapılması gerekiyor.
- “Ağ artık kuruluş aşamasını tamamladı. Artık daha çok gelişmesi ve stratejik düşünmesi gerekiyor.
- “Yapı büyüdükçe yönetmek zorlaşacak, yapıya genç, uzman, gönüllü eklenince nasıl karar alınacak, karar almak zorlaşıyor onun için bir yöntem bulmak lazım. Yeni yapıya uygun yeni sistemler oluşturmak şart.”
- “Bireysel katılım ile ilgili olarak, katılım şartları ortaya konulmalı. Ağ’ın değerlerini benimseyen kişilerin çalışmaya katılması sağlanmalı.”
- “Bireysel katılım için yeni alan açılabilir, yalnız kararları vermekte etkinliği doğru bir yöntem lazım. Uzman katılımı zaten var, alan genişleyebilir.”

- “Uzman katılımı için bir yapının oluşması gerekiyor, sadece köşe yazısı okuyup analiz yapamayız.Yabancı ülkeden temsilcilere Ağı anlatınca çok ilgileniyorlar, çok iyi anlıyorlar, uluslararası bağlantılar önemli. Brüksel’e gidecektik gidemedik, orda yeşillerin başka partilerin üst düzey temsilcileriyle görüşmeliyiz.”
- “Üyelerimizin uzmanlığından yararlanalım. Çevre konusunda çevrede çalışanlara soracağız. Kutuplaşmayı durdurmanın yolu buradan geçer, birleştirmeden geçer, oraları güçlendirirsek, daha güçlü oluruz hem etkili olur hem kutuplaşmayı azaltmaya destek olur.”